Anul VIII — Sibiiu, Mercuri 3/15 Iulie 1891 — Nr. 147

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare ḑi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un numĕr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Iulie v. 1891

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în monarchie, cât și în România prin mandate postale *(Posta-utalvány — Post-Anweisung.)*

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sûnt rugați a ne comunica eventual prelûngă localitatea unde se află și **posta ultimă;** ear' domnii abonați vechi spre ușorare pot lipì pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășiile, în care li-s'a trimis ḑiarul până acuma.

Administrațiunea ḑiarului

„Tribuna“.

Cum stă ministerul Szapáry?

Actualul ministru-president al Ungariei, contele Iuliu Szapáry, dupăcum se scie, a venit sub auspicii destul de rele în fruntea afacerilor. După-ce căḑuse din fotoliul financelor, în care foarte puțină glorie 'și-a câștigat, deodată s'a trezit, că el este omul situației, ca să succedeze pe șeful cabinetului și al partidului, în care nici ca simplu ministru nu s'a putut susține.

În timpul venirii lui erau prin urmare în mod foarte natural împărțite părerile asupra sorții ce-'l așteaptă. Unii, mai optimisti, nădéjduiau în calitățile lui personale, cu deosebire în caracterul seu moderat și cavaleresc, și credeau, că va isbutì să conducă timp destul de îndelungat firele guvernului, pentru a-'și realisa programul de reforme presentat parlamentului și țerii. Alții ear' prevedeau dela capul locului, că nu o să poată face nici o treabă, căci începutul era deja nenatural: căḑuse Tisza, dar' rĕmăsese partidul lui. Dacă acum Szapáry ar fi urmat în direcțiunea, care a rĕsturnat pe mult mai energicul Tisza, avea să fie rĕsturnat și el, ear' dacă ar fi schimbat direcția, avea să dee de greutăți cu înșiși partisanii sei. Scurt, erau destui oameni, care dela început făceau contelui Szapáry prognosticul, că nu are să fie lungă vreme ministru-president.

Situațiunea, așa cum s'a desvoltat astăḑi, pare a da dreptate cestor din urmă.

În adevĕr posiția cabinetului unguresc este foarte dificilă și încurcată.

Se scie, că a venit la guvern cu un program de esențiale reforme în cele mai de căpetenie ramuri ale organismului de stat. După oareși-care chibzueală și trăgănare s'a și presentat apoi cu proiectul despre reforma comitatelor. Numai decât însĕ a dat de o mulțime de greutăți. În propriul partid, între așa numiții liberali, s'a ridicat o fracțiune considerabilă, aceea a autonomistilor, și a început să ceară modificarea, dacă nu chiar retragerea proiectului. Ear' spiritul acestora se vorbia, că este însuși dl Coloman Tisza, șeful de odinioară al aceluiași partid. Lucrurile au mers atât de departe, încât un numĕr considerabil de deputați au eșit din partid și fac astăḑi opoziție formală guvernului. Cine poate scì, prin ce concesiuni și promisiuni a trebuit contele Szapáry să pună capĕt continuării deserțiunilor și să-'și țină grosul partidului la un loc.

Spre norocire, și spre nenorocire totodată, 'și-a găsit șeful guvernului un spriginitor al proiectului de reformă în persoana contelui Albert Apponyi, șeful opoziției așa numite moderate. Acesta a promis în comisiunea administrativă a dietei, că cu unele reserve și după unele modificări va spriginì proiectul cu voturile partidului seu. Dar' acest sprigin 'i-a făcut guvernului până acum mai mult rĕu decât bine. Căci Apponyi, ca aristocrat și catolic, trece de representantul direcției conservative și, ca să ḑicem așa, aulice. Ear' spriginul ce dă el contelui Szapáry îl pune și pe acesta sub bănueala, că voesce să urmeze aceeași direcție. Atâta este destul pentru șovinistii „naționali“ și „liberali“, care conduc astăḑi politica regatului ungar, pentru-ca să-'i facă guvernului ḑile fripte.

Și ḑile fripte 'i-au făcut și-'i fac în adevĕr contelui Szapáry toți șovinistii de pur sânge. Scim, că înainte de toate frica de fusiune cu contele Apponyi a produs o turburare grozavă în partidul guvernamental. Lucrurile s'au desvoltat până acolo, încât Stefan Tisza, fiiul fostului ministru-president, în ședință publică a declarat, că partidul liberal nu voesc să scie nimic de contele Apponyi, și totodată a provocat un formal conflict cu șeful guvernului.

Însĕ toate aceste sûnt floare la urechie prelûngă miseriile ce-'i fac acestuia șovinistii din stânga extremă, adecă kossuth-istii. Sub cuvênt de a apĕra vechia constituție a comitatelor, ear' în fond tot pentru a combate „primejdia“ politicei mai moderate, mai conservative și mai „vieneze“, acestia s'au apucat, nu de opoziție, ci de adevĕrat rĕsboiu pe moarte pe vieață contra proiectului de reformă a administrației comitatense. În desbaterea generală asupra lui au ținut cu toții discursuri de câte mai multe oare, au presentat vr'o 10 propuneri de conclus, au provocat o mulțime de scene turbulente, cu un cuvênt au sciut să facă și să dreagă, ca desbaterea generală să dureze nu mai puțin de treiḑeci-și-șese de ședințe.

Cu alte cuvinte, au întrodus tactica cea mai periculoasă a parlamentarismului: obstrucționismul. Abusând de libertatea cuvêntului, voesc să întârḑie și în cele din urmă să paraliseze votarea proiectului, ba să facă parlamentului imposibilă ori-ce lucrare legislatorică.

Acest sistem, în sine destul de condamnabil, voesc să-'l continue și în desbatere specială, ba amenință chiar, că dacă guvernul va forța proiectul, va prolongì sesiunea preste vara întreagă etc., au să facă obstrucționism chiar și la votarea budgetului și să zădărnicească astfel facerea legală a celei mai de căpetenie legi de guvernare, a legii budgetare.

Dacă ne dăm seama, că proiectele de budget de regulă consistă din mai multe mii de puncte, și că afară de desbaterea generală la fiecare punct are dreptul să vorbească fiecare deputat, atunci putem fi convinși, că kossuth-istii n'au decât să voească, pentru-ca să-'și și realiseze amenințarea.

Aceasta este situațiunea actuală a guvernului unguresc. Cum va eșì din ea? Nu o scim, dar' nici nu ne privesce mult.

Adevĕrat, că asemenea stare de lucruri mult nu se va putè susține, dacă nu e ca guvernul și cu deosebire sistemul parlamentar să-'și peardă tot prestigiul.

Contelui Szapáry prin urmare nu-'i va rĕmânè alta, decât să disoalve casa deputaților. Este însĕ întrebarea, că făcênd aceasta, întărit sau și mai mult slăbit va eșì din viitoarele alegeri?

După prevederile omenesci s'ar putè chiar presupune, că opoziția va eșì întărită în viitorul parlament, căci nu încape îndoeală, că curentul, care combate acuma pe contele Szapáry, este cel mai „național“ și prin urmare cel mai popular în opinia publică maghiară.

Drept aceea s'ar putè întêmpla, ca eventualele noue alegeri să fie numai o pregătire și o întroducere sigură a căḑerii guvernului și că din programul seu de reforme cu atâta mai vîrtos nu se va alege nimic.

Am ḑis, că aceasta mult nu ne privesce. Pe contele Szapáry, deși este mai moderat în formă decât fanaticul seu înaintaș, noi tot nu-'l putem considera, decât de un representant al exclusivismului de rasă, care după cea mai bună convingere a noastră este o nenorocire mare pentru patria comună. Și de aceea soartea posomorîtă a guvernării sale este pentru noi ceva natural, ceva fatal și neînlăturabil și au să o pățească toți care nu se consideră de representanți ai țerii întregi, ci cultivă interese speciale în contul celor comune.

Altcum nici nu poate să fie și de aceea pe toate guvernele de monopol maghiar, prin urmare și pe al lui Szapáry, le vedem în liniște venind și tot în liniște le vedem ducêndu-se.

Votarea asupra proiectului pentru reforma administrațiunii. În ședința de ieri (Luni) a dietei maghiare s'a făcut votarea nominală asupra cestiunii, dacă camera primesce proiectul reformei administrative drept basă la discuțiunea specială. Din 411 deputați verificați au votat pentru proiect 261, în contra lui 99. Absenți au fost 50 deputați. Deputații croați n'au votat. Între aprobările generale ale stângei extreme baronul Pronay presentă propunerea pentru amînarea desbaterii speciale până la toamnă. Ministrul-president contele Szapáry ḑice, că în casul amînării s'ar face până la toamnă imposibilă desbaterea causelor celor mai importante, și cere luarea numai decât în discuțiune specială a proioctului. Contele *Apponyi* spriginesce propunerea de amînare a baronului *Pronay* observând, că în casul respingerii propunerii de amînare va spriginì și după aceea în mod leal guvernul. Ugron propune, ca asupra propunerii de amînare să se voteze mâne.

Kossuth-istii și Viena în raport cu naționalitățile din Ungaria. În discursul seu ținut Sâmbăta trecută în parlamentul maghiar, deputatul Carol Eötvös, cunoscutul advocat și apĕrător public, s'a pronunțat despre cestiunea naționalităților în următorul mod conform raportului lui „*Pester Lloyd*“ (nrl din 12 Iulie n.): „Vorbitorul (Carol Eötvös) vorbesce acum despre cestiunea naționalităților și declară, că, cât s'ar părè de paradox, el nu cunoasce o cestiune a naționalităților în înțelesul cum ea a fost tractată până acum. Ea e un *joc în mânile puterilor mari*, și nu se tractează de asuprirea sau de maghiarisarea naționalităților din Ungaria, ci de *luarea unei positiuni față cu anumite cestiuni de putere a țerilor învecinate.* Această cestiune nu se poate deslega prin vr'o câteva mii de funcționari, ci numai prin libertate, așa precum s'a întêmplat în Svițera și și în Ungaria până la 1848, căci deabia în anii patruḑeci, când s'au înarmat dela *Viena* naționalitățile contra Ungariei, s'a născut la noi cestiunea naționalităților. (Așa e! în stânga extremă.) **În Viena, în slăbiciunile expositurii maghiare a cercurilor vieneze și nu în Blaj sau în Agram zace pentru noi cestiunea naționalităților“.**

Altă coardă? Comentând într'un prim-articol demersul contelui Bethlen Gábor în contra proiectului de reform[illegible] tivă și a politicei guvernului, talul „Kolozsvár“ dela 11 Iunie mineză în următoarele expuneri, pe care trebue să le înregistrăm ca simptoame ale noului vênt ce suflă la Budapesta:

„După această politică (a contelui Bethlen) Ardealul ar consista din guvernanți și guvernați. *Naționalitatea (nemzetiség)* guvernantă ar fi cea maghiară, ear' guvernată cea săsească și cea valachă. Fiii națiunii maghiare ar guverna pe fiii Sașilor și ai Românilor. Maghiarul ar gusta toate drepturile, Sasul și Românul ar purta toate poverile.

„Aceasta ar fi egalitatea și frățietatea. Așa s'ar resolva la noi cestiunea libertății.

FOIȚA „TRIBUNEI“

O călĕtorie în satele românesci din Istria.

De

Teodor T. Burada.

(Urmare.)

Seara eată că s'a adunat gloată multă, încât nu mai încăpea în ospĕtărie. Am venit și eu apoi împreună cu dl Covacĕ, și după-ce am ḑis oamenilor ce erau adunați: *Burĕ sara oamirĕ burĕ*, am început a vorbì cu ei, spunêndu-le, că am să le cânt îndată din *guzlă* (violină) și ei mĕ rugară să încep cât mai curênd, fiindcă așteptau cu nerĕbdare să audă cântece, care nu se cântă pe la ei; și luând violina, care o aveam cu mine, am început a cânta mai întêiu *doina* și alte cântece de jale, după aceea cântece vesele de joc: *bătuta*, *hora*, *hangu*, *de brĕu* și altele. Aceste cântece de joc 'i-au impresionat mult, încât mĕ rugau tot să le mai cânt. După aceea spusei lui Belulovicĕ, ca să aducă ceva de *merindat* (de mâncare), căci vreau să cinstesc oamenii. Îndată aduse caș, pâne și vin.

După-ce am ospĕtat mulțimea, am rugat pe flăcăi și fete, ca să joace ceva jocuri dela dînșii, dar' ei nu voiau ḑicênd, că le e rușine. Am mai stat la vorbă cu ei, am rugat nevestele și fetele să joace, dar' tot nu voiau; atunci am început a ospĕta și eu cu dînșii, și am adus vin din belșug și am început a cinsti cu ei, dar' vedeam, că nici cu chipul acesta nu isbutesc la nimica, nu voiau în ruptul capului să se hotărască să înceapă să joace.

Atunci 'i-am lăsat și făcui semn lăutarilor să ḑică ceva din foale și din supele, și când acestia au început a cânta, am început și eu a prinde muierile și fetele la joc, încât vrênd-nevrênd săriau și ele cu mine, și vĕḑênd atunci gloata toată, că și eu joc cu ei, au prins curagiu și chief și au început a se îndemna la joc, și încetul cu încetul începură a se prinde câte doi la brĕu și a juca diferite jocuri, între care sub picioare și columbaro, care nu e decât hora noastră și despre care voiu vorbì mai la vale. Mai cinstind apoi ear' cu flăcăii, cu nevestele și cu fetele s'a întemeiat joc strașnic, încât se prăbușiau dușumelele casei.

Eu în timpul acela am pus pe note ariile de danț ce cântau lăutarii, descriind și jocurile lor, și cu chipul acesta isbutisem să vĕd Românii istrieni jucând, ceea-ce I. Maiorescu nu isbutise.

Este de notat, că acesti lăutari în tot timpul cât cântă bat cu iuțeală pământul cu picioarele și fac o mulțime de schimonosituri, astfel strîmbă gura, sucesc capul și în dreapta și în stânga, îl dau în jos și în sus, închid ochii și îi deschid și altele multe.

Familii românesci în Susnevizza sûnt: Francesco Scrobe, Andreiu Scrobe, Ioan Scalir, Mateiu Bartol, Bartolo Dianic, Bartolo Zvecic, Iosif Carciulic, Mihail Jurman, Mateiu Glavina, Anton Bercaric, Mihail Luxic, Anton Estenta.

Cătunele ce se țin de Susnevizza sûnt: Bacheti, Bachetichi și Brăncilă.

Din Susnevizza, întovărĕșit de Mateiu Glavina, care în 1857 umblase prin acele locuri cu Ioan Maiorescu și-'i dăduse multe lămuriri, m'am dus la comuna românească Vila nova (numită de slovaci Novovas), departe ca la o jumĕtate oară pe jos, și acolo am fost încungiurat de oameni, care mĕ întrebară de unde viu și ce vreau să fac pe la ei.

Am luat și de acolo informațiuni despre obiceiurile lor, care sûnt aceleași ca și în Susnevizza.

Familii românesci în această comună sûnt: Anton Zadresco, Mihu Milecu, George Miclăuș, Ioan Zgolea, Anton Solomon, George Basic, Ariton Basic, Francisc Strolig, Andreiu Zgrablic, Iosif Polic, Anton Cartolic, Valentin Natinovicĕ, Francisc Luxic.

Vilanova are următoarele cătune: Rubasi și Ian Spirito.

Din Vilanova am mers în comuna românească Jesenovic, care e în apropiere, și acolo m'am interesat de aceleași lucruri ca și în Vilanova.

Familii românesci în Jesenovic sûnt: Anton Surian, Mihail Surian, Ioan Jadreschi Ciuru, Ioan Tărdoslavici Zidariu, Ioan Scavre, Mihail Solomon, Pavel Beglian, Ioan Dionic, Petru Bercarie, Petru Soldatic, Andreiu Jurman, Martin Luxic, Mateiu Zveci, Anton Cărțulic, Toma Natinovicĕ, Martin Ladcovicĕ, Simon Carlovicĕ.

Cătunele ce se țin de Jesenovic sûnt: Latcovichi, Carlovicĕ, Solomoni.

De acolo m'am întors în Susnevizza. Voiam să mĕ duc în satul Săn-Martin, unde pe la 1857, când Ioan Maiorescu călĕtorise, se mai vorbia românesce, dar' nu m'am mai dus, fiindcă 'mi-s'a spus, că acel sat este acum cu totul slavisat.

În comuna românească Letai, pe unde am trecut, ca să viu în Susnevizza, am aflat aceleași obiceiuri ca și la locuitorii de prin celelalte sate pe unde fusesem.

De comuna Letai se țin următoarele cătune: Cigari, Faimani, Contussi, Maurovichĕ, Polichi, Salic și Stoja.

Familii românesci sûnt: Anton Contăș, Iosif Răspăr, Anton Travulea, Ioan Faimă, Ioan Mavrovicĕ, Ioan Garzic, Laurenzo Țigar, Ioan Dobrovicĕ, Ioan Stoja.

În apropiere de Letai vine comuna românească Posert cu cătunele: Belai, Barichievichi, Gersichi, Polichi, Spelichi. Și acolo am aflat aceleași obiceiuri ca și în celelalte comune.

Din Susnevizza am pornit pe jos tot cu bĕtrânul Mateiu Glavina, și după o călĕtorie de o oară și jumĕtate aproape, prin văi, rîpe, prăpăstii și bolovani, am ajuns la comuna românească Bîrdo, pronunțată și scrisă de străini cu cuvêntul Bezdo.

Acolo înainte să întru în comună, drumul fiind ângust, venia un car cu boi în fața mea, țeranul ce-'l conducea, începù a striga la boii sei:

— Hăis boi! hăis!

Apoi îndată boii cârnind prea tare, el începù a le ḑice ear':

— Cea bou! cea!

Aceste cuvinte atât de caracteristice țeranului român dela noi, m'au umplut de mirare și bucurie, încât 'mi-se părea, că mĕ trezesc încă în România liberă.

Ajuns în Bîrdo, am poposit la ospĕtăria românească a lui Iosif Petulic, unde am mâncat ouĕ, caș și mămăligă, pe care locuitorii o numesc cu cuvêntul italian *polenta*; tot acolo am găsit pe preotul slovac Anton Nezic din comuna slavisată Cepicĕ, situată pe malul lacului cu acest nume. Preotul sta la masă împreună cu mai mulți locuitori din aceeași comună. Făcui cunoscință cu el și apoi s'a încins o discuție animată, în privința originei Românilor din Istria, cum și asupra tendențelor preoților slavi de a desnaționalisa atât pe Românii istrieni, cât și chiar pe Italieni. Acest preot îmi susținea, că acea regiune întreagă este și trebue să fie o provincie curat slavă și că nici o națiune alta, fie română, fie italiană ori chiar germană, n'are dreptul de a pretinde să se afirme acolo, ci trebue să cedeze tendențelor slavizătoare ale Croaților-slovaci.

'I-am rĕspuns, că dorințele Sfinției Sale nu se vor împlinì nici-odată, deoare-ce toate națiunile au dreptul de a trăì, cu limba, datinele și moravurile lor, și că cei-ce încearcă a desnaționalisa un popor nu pot decât să-'și atragă ura lui; cu atât mai mult, cu cât am constatat în inimile Românilor istrieni o dorință puternică de a rĕmâné ceea-ce sunt.

După aceea, eșind din ospĕtărie, am pornit-o prin comună pe la casele locuitorilor, și am mai adunat ceva obiceiuri și datine ce sûnt în us pe la ei, cumpĕrând dela Iosif Petulic instrumentele lor de musică, supelele mari și supelele mici.

În apropiere de această comună sûnt pădurile: Boborava, Costița, Covăceviția și Brigura.

Păraie sûnt: Elenovița și Valea-Luguu.

„După această politică Valachul și Sasul trebue bine separat de Maghiar. Trebue arsă pe el pecetea lui, ca nu cumva să se mestece cu Maghiarul, ca nu cumva să se întêmple astfel de amalgamisare. Funcțiune Sasul și Valachul nici nu poate câștiga, pentru dignitatea de comite-suprem trebue discualificat prin lege, ca nu cumva să se mai întêmple vr'odată casul, ca un „*bakszász*“ să scoată din scaunul de comite-suprem pe un Bethlen Gábor.

„Extraordinar de admirabile stări de lucruri ar fi aceste. Numai acuma vedem, cât de nepotrivit a fost cu asemenea idei contele Bethlen Gábor pentru scaunul de comite-suprem. Aceste idei ale sale ne explică, pentru-ce a trebuit el adecă să părăsească dignitatea de comite-suprem.

„Căci națiunea maghiară are alte scopuri, alte aspirațiuni, alte visuri . . .“

Același articol îl sfîrșesce guvernamentalul clujan astfel:

„Această politică nu este permis să fie împământenită în patrie. Această politică nu corăspunde trecutului patriei.

„Națiunea maghiară predică frățietate și iubire, contele Bethlen Gábor ură.

„Ei bine, meargă după el cine voesce, noi rămânem prelângă egalitate“.

Toate sûnt bune, noi constatăm însă, că până bine de curênd același „Kolozsvár“ susținea din toate puterile pe presidentul „Kultur-egylet“-ului și fost pașa în două comitate nemaghiare, Bethlen Gábor, precând acesta, călcând în picioare ori-ce legalitate, nu numai predica, ci exercia chiar ura nemaghiarilor cu toată greutatea dignităților sale, și bătênd la Sighișoara și Sânmărtin cu pumnul în masă le striga Românilor și Sașilor:

„*Én vagyok a Schäftsordnung* !“

Altcum în cât pentru fondul cestiunii ținem, că guvernamentalii nu ne vor crede atât de naivi, ca să primim drept soluțiune a cestiunii naționalităților o grațioasă numire de vr'o câțiva Români, fie și adevărați Români, de fișpani etc.

Ministrul-president contele Szapáry înaintea parlamentului maghiar.

(Urmare.)

Ministrul-president contele Iuliu *Szapáry* (continuând): Onorată casă! În decursul acestei desbateri mulți s'au ocupat de desvoltarea istorică a țerii, îndeosebi cu istoria comitatelor, și pornind dela aceasta, ei s'au încercat să dovedească câte călcări de lege conține acest proiect. Chiar dl deputat Daniil Irányi a desfășurat în vorbirea sa cât de des a fost vătămată prin putere constituția țerii dela 1714; el s'a provocat îndeosebi și la sfîrșitul veacului al XIX-lea. Dar' atunci erau doar' comitate, care funcționau cu cea mai mare putere, cu cel mai larg cerc de activitate, și dacă nici chiar acele comitate n'au fost în stare de a scuti libertățile publice și constituția țerii, resultă, că acest organism nu mai poate corăspunde chiemării sale. (Aprobări în dreapta. Sgomot în stânga extremă.)

Onorabilul domn deputat s'a folosit și de o asemănare, dicênd, că un părinte ar fi dus pe fiiul seu la casa comitatului și 'i-ar fi dis: acolo s'ar fi ținut mai nainte sfătuirile, acolo s'ar fi scutit drepturile comitatului și drepturile constituționale ale țerii; acum însă șed străini în această casă. Asemănarea nu se potrivesce întocmai, căci în această casă nu vor ședè nici în viitor străini, ci se vor înfățișa ca și până acum membrii representanței comitatului pentru resolvarea afacerilor comitatului și ale țerii; nu se va înfățișa ca înainte de 1848 numai aristocrații, ci vor veni toți aceia, cărora legea le dă dreptul; străini însă nu vor petrece în această casă. (Aprobări în dreapta.) Eu însă desvolt mai departe asemănarea. Dacă earăși după vre-o câțiva ani acest părinte va duce pe fiiul seu înaintea edificiului parlamentului și îi va dice: privesce această zidire, trăgêndu-'i atențiunea nu numai la construcțiunea ei, ci îi și spune totodată: Uite, ceea-ce se isprăvesce în această casă, in această sală, valorează totuși mai mult, ca ceea-ce s'a isprăvit în sala casei comitatului. (Aprobări în dreapta.)

C. Thaly: Kossuth a isprăvit mai mult în comitate! (Sgomot.)

Ministrul-president contele *Szapáry*: Căci acolo în salele de sfătuire ale comitatelor s'au stabilit gravaminele, s'au compus representațiuni pentru sanarea lor; în această sală însă s'au sanat gravaminele. (Vii aplause și aprobări în dreapta. Mare sgomot și contradicere în stânga extremă.) Atunci poate și fiiul să spună părintelui, că țeara, precât timp comitatele au fost tari, nu s'a putut desvolta. (Mare sgomot îndelungat, mișcare și contradicere în stânga extremă. Voci: Să se dică așa ceva în fotoliul de ministru!)

C. Thaly: El falsifică istoria. Totul a fost din causa Vienei, din causa Austriei. (Mișcare mare în dreapta. Voci: Să audim pe presidentul! Mare sgomot.)

Presidentul (sună într'una. Mare sgomot): Rog pe dl deputat Coloman Thaly să nu întrerupă. (Aprobări vii în stânga. Vociferări furtunoase în stânga extremă: Nu e permis a falsifica istoria! Voci în dreapta: La ordine! la ordine! Mare sgomot.) Domnii deputați n'au drept a vocifera. (Vociferări sgomotoase în stânga: Chiemați la ordine pe ministrul-president! Sgomot mare în continuu.) Rog pe dnii deputați. . . (Sgomot mare îndelungat.)

Carol *Eötvös*: Așa nu e permis, ca să vorbească în această casă ministrul-president! (Multă neliniște în dreapta. Sgomot mare îndelungat. Voci în stânga extremă: Chiemați la ordine pe ministrul-president!)

Presidentul (sună în continuu; sgomot mare.): Eu pot să chiem la ordine numai pe acela, care păcătuesce în contra dignității camerei. (Voci în stânga extremă: Și cine păcătuesce în contra națiunii? Asemenea vorbiri se potrivesc în *Reichsrath!* Sgomot mare îndelungat.)

Carol *Eötvös*: Nu e permis ministrului-president să dică așa ceva! (Sgomot mare.)

Presidentul: Chiem la ordine pe dl deputat Carol Eötvös. (Mare sgomot.)

Paul *Hoitsy*: Poftiți chiemați la ordine și pe ministrul-president! (Aprobări vii în stânga extremă. Mare neliniște în dreapta. Sgomot mare îndelungat. Să audim! Să audim!)

Presidentul: Onorată casă! În această casă domnesce dreptul libertății opiniunii. (Vociferări furtunoase în stânga extremă: „În contra națiunii nu se poate păcătui!“ Să audim! Să audim în dreapta.) Dacă îi place cuiva sau nu. (Sgomot mare în stânga extremă.) Vă rog pentru liniște!

Contele Gavriil *Károlyi*: Chiemați la ordine pe ministrul-president! (Mare sgomot.)

Presidentul: Chiem la ordine pe deputatul contele Gavriil Károlyi! (Mare sgomot în stânga extremă.) Primul postulat al libertății e a asculta părerea contrară. (Aprobări vii în dreapta. Sgomot în stânga extremă.)

Paul *Hoitsy*: Aceasta nu e libertate, când ministrul-president insultă națiunea! (Mare neliniște și sgomot în dreapta și în stânga extremă.)

Presidentul (sună): Vă rog pentru liniște! (Voci în dreapta: Să audim! Să audim pe ministrul-president!)

Ministrul-presidentcontele *Szapáry*: Mă pot cu toată liniștea provoca la notițele stenografice, onorată casă, că n'am dis astfel de lucruri (sgomot în stânga extremă. Să audim! Să audim! în dreapta), care ar merita să fie reprobate de cameră, sau de dl president, sau de opiniunea publică a țerii. (Așa e! Așa e! Aprobări vii în dreapta; sgomot în stânga extremă) și voiu numai să constat, că această țeară a progresat în restimpul celor 25 ani ai erei parlamentare în tot casul în măsură mai mare . . . (Voci în stânga extremă: Și totuși au fost comitate! Sgomot în stânga extremă. Să audim! Să audim! Să audim în dreapta.) Permită-'mi acum să revin la obiect. (Să audim! Să audim în dreapta.) Dacă onorabilii domni deputați, care au vorbit în contra proiectului, accentuaseră câte călcări de lege comite acest proiect față cu vechiul comitat . . . .

Carol *Eötvös:* Cel din 1870!

Ministrul-president contele *Szapáry:* Acesta sau legea din 1870, dar' despre proiectul de față s'a dis în tot casul acest lucru și tocmai când dl deputat Carol Eötvös care se provoacă acum la legea din 1870, a afirmat-o, am așteptat după dovada afirmațiunii sale; dar', va ierta d-sa, aștept înzadar după această dovadă. Se dice, onorabilă casă, că și acest proiect răpesce comitatului drepturile sale. Cu permisiune: proiectul ia comitatelor conducerea directă a administrațiunii; dar' tocmai aceia, care s'au ocupat de partea istorică a causei, să-'mi spună, fost-a cândva un timp, în care comitatele s'ar fi ocupat cu administrațiunea? Înainte de 1848 comitatele nu s'au ocupat cu administrațiunea; ele alegeau pe vicespan și pe solgăbirăi și lăsau în grija acestora conducerea administrației; și chiar cu controla s'au ocupat atunci comitatele puțin, căci erau cestiuni politice mult mai importante, care le preocupau, așa încât n'aveau timp pentrn conducerea administrațiunii.

Comitatul de astădi, precum s'a format el dela 1870 încoace și la care s'a provocat dl dep. C. Eötvös, — conced, — s'a ocupat mai mult cu administrația, ca cel de mai nainte. Dar' când găsesce comitatul timp să administreze? Congregațiunea generală se ocupă în primele dile cu alegerile atât de importante și cu desbaterea ordonanțelor ministeriale. Administrațiunii îi vine rîndul numai în diua a treia și a patra. Și cine mai e atunci față în adunare? Icï și colo câte un membru al comitetului (aprobări în dreapta); afară de aceea amploiații administrativi aleși, care judecă ei înșiși faptele lor. (Așa e! în dreapta.) Eu găsesc mai multă garanție în răspunderea individuală a amploiatului și în controla prin superiorul seu, decât în modul acela de controlă, care se exercită acum. (Aprobări vii în stânga.)

O corporațiune există, care și acum se ocupă cu administrația: aceasta e comitetul administrativ. Această corporațiune nu numai că nu e jignită prin proiect, ci din contră ea se susține și cercul ei de activitate se lărgesce. (Așa e! în dreapta.)

Deși, on. casă, sûnt pregătit, că ceea-ce voiu dice acum va produce pe acea partea a casei (arătând spre stânga) mare iritațiune, totuși trebue să rectific o afirmare, care s'a dis aici alaltăieri, ori îi place ori nu respectivului domn deputat. Afirmarea e, că majoritatea comitatelor s'a pronunțat că proiectul conține o violare de drept. Aceasta voiu să o rectific. Căci dl deputat Daniil Irányi a dis, că nu majoritatea comitatelor s'ar fi pronunțat pentru proiect, căci la adresa parlamentului numai dela 17 comitate au incurs petițiuni, în care se spriginesce proiectul. Cu permisiune: nu toate comitatele, care s'au pronunțat, au și petiționat la cameră, ci o mare parte a acestora s'a adresat guvernului. (Sgomot și mișcare în stânga extremă.) O parte a hotărîrilor comitatense în această privință nici nu s'a așternut, o parte s'a adresat camerei, altă parte guvernului; ca hotărîri comitatense însă toate sûnt în ființă și numărul lor nu e 17, ci 32, formează două terțialități din comitatele ce s'au pronunțat și majoritatea absolută a tuturor comitatelor.

S'a dis, că aceste pronunțări nu pot fi luate în considerare, fiindcă ele au fost legate de condițiuni. Dar' d-voastre să nu uitați în ce consistă partea esențială a acestor condițiuni. O parte considerabilă a condițiunilor esențiale a aflat expresiune în modificările, care s'au întêmplat în comisiunea administrativă. (Aprobări în dreapta; sgomot și voci în stânga extremă: Iunctim!) A doua parte a condițiunilor se referia la legile de garanții, despre care eu m'am pronunțat deja aici în cameră. În tot casul e fapt, că în cestiunea sistemului de denumiri, pe care d-voastră îl atacați, majoritatea municipiilor s'au pronunțat. (Așa e! în dreapta.)

Acest proiect de lege, on. casă, consistă din două părți. Prima parte se referă la modul aplicării funcționarilor, a doua la întocmirea administrațiunii. Cu privire la aplicarea funcționarilor divergențele de opiniuni se pot ușor constata, fiindcă în această privință părerile sûnt împărțite; o parte primesce punctul de privire al proiectului, adecă numirea funcționarilor, ceealaltă parte doresce susținerea alegerii funcționarilor. Aceste sûnt două contrarietăți principiale, între care nu poți mijlocì. În cestiunea aceasta fiecare 'și-a format opiniunea, acì punctul de vedere e clar.

Fiind vorba despre alegerea funcționarilor mă văd silit a reflecta la moțiunea deputatului Géza Polónyi, care doresce, ca camera să îndrume pe ministrul de interne al așterne datele statistice, din care s'ar putè dovedì afirmarea ministrului, că prin sistemul de alegere funcționarii sûnt supuși unui schimb mai mare în posițiunea lor.

Când dl deputat a presentat această moțiune, m'am provocat la cele dise de mine, dar' am cetit de nou și cu multă atențiune vorbirea mea și n'am găsit nici un pasagiu, prin care aș fi dis, că schimbările funcționarilor ar fi prin alegere mai mari decât prin denumire. Despre aceasta am tăcut o declarație, care are însă cu totul alt înțeles. Am amintit, că s'ar putè întêmpla — fiindcă până acum nu s'a întêmplat, — că dobândind majoritatea congregațiunii nu alt partid, ar cădè eventual toți funcționarii — dar' m'am provocat anume, că până acum nu s'a întêmplat și că în acest cas fondul de pensiune n'ar putè mulțumì pretensiunile funcționarilor. Acestei declarări nu se poate subsuma înțelesul, care dl Polónyi îl subsumă. (Aprobări în dreapta.) (Va urma),

---

CORESPONDENȚA „TRIBUNEI“.

Din cercurile „Reuniunii sodalilor români“ din Sibiiu primim următoarea scrisoare:

Sibiiu, în 1/13 Iulie 1891.

Mult Onorate Dle Redactor!

Deși pentru prima-dată prind condeiul în mână cu scop de a scrie la un diar, totuși îmi iau libertatea a Vă ruga, ca să binevoiți a da loc următoarelor șiruri în coloanele mult prețuitului diar „Tribuna“.

Coristii reuniunii sodalilor români au avut ieri o di de sărbătoare unică în felul ei, și subscrisul, sciind marele și binevoitorul interes ce ați arătat totdeauna față cu causa meseriașului român, cred, că numai înțelepțesc lucru e, dacă îmi iau permisiunea a Vă raporta mai pe scurt cele petrecute la convenirea intimă a coristilor și coristelor reuniunii sodalilor români.

Încă cu câteva săptămâni înainte membrii coristi ai reuniunii își exprimaseră dorința, ca să se arangeze o convenire intimă între dînșii, și aducêndu-se aceasta la cunoscința comitetului, s'a decis, ca să se colecteze dela fiecare membru suma de 1 fl., pentru-ca cu această ocasiune să se dee și o masă comună.

În fine Dumineca mult dorită sosì și la 2 oare membrii coristi și corul de dame erau cu toții presenți în localul reuniunii, unde era deja întinsă masa și aștepta numai pe oaspeți, ca să-'și ocupe locurile.

Punct la 3 oare zelosul vice președinte Nicolau Simtion prin o vorbire foarte bine simțită deschise petrecerea.

Era un lucru încântător a asculta pe vechiul nostru vicepreședinte, care a stat în fruntea reuniunii aproape un pătrar de secol, îndemnând pe membrii acelei reuniuni prin cuvinte entusiastice să se solidariseze, să lege din ce în ce tot mai mult concordia și binefăcătoarea înfrățire între dînșii, căci numai luptând mână în mână și umăr la umăr se va putè pune o bază solidă reuniunii sodalilor români, care cu toate greutățile ce a avut să întimpine, totuși este aproape de sărbarea iubileului de 25 de ani, și speră, că dacă meseriașilor români le va zăcè la inimă binele și vaĝa lor, vor spriginì-o și pe viitor încă cu mai multă căldură decum au spriginit-o în trecut, și astfel ea va ajunge și iubileul de 50 de ani.

Această călduroasă vorbire au ascultat-o membrii reuniunii în picioare și cu cea mai mare atențiune, și la sfîrșit corul reuniunii a întonat de mai multe-ori imnul „Să trăească întru mulți ani,“ compus de harnicul nostru dirigent al corului, dl Kirschner, pentru asemenea ocasiuni.

Trebue să amintesc, că membrii coristi cu această ocasiune nu au uitat binevoitorul concurs ce 'l-au dat unii membri ai reuniunii române de cântări din loc cu ocasiunea concertului din urmă, și astfel 'i-a rugat, ca să binevoească a lua și domniile-lor parte la această convenire.

La învitarea noastră a răspuns însă numai dl Iliescu și dl Roman, pe care 'i-am primit între frenetice strigări de „Să trăească.“

Astfel petrecerea se începù, și pe fața fiecărui membru se cetia bucuria cea mai nespusă

Dl învățător Iliescu cu un talent rar rostì un foarte frumos discurs, prin care îndeamnă pe membri la o activitate zeloasă, căci, după-cum dicea dînsul, „a face din ceva nimica este un lucru ușor, dar' totodată rușinos, dar' a face din nimica ceva este un lucru, care duce pe om la vadă și la stimă.“ Domnia-sa arată prin o limbă pur românească și ușor de înțeles, care este menițiunea meseriașului la un popor, și dice, că numai grupați în giurul stindardului reuniunii noastre vom putè dovedì, că trăim și că Românul, dacă voesce poate, și apoi încheie exprimându-'și dorința, că dacă și pe viitor ne vom arăta vrednici de cariera noastră, vom putè conta și pe sprijinul inteligenței române, care urmăresce cu viuă plăcere toate mișcările meseriașilor români.

Acestui discurs corul reuniunii răspunse prin cântarea națională „Deșteaptă-te Române“.

Au mai vorbit apoi dl vicepreședinte N. Simtion pentru inteligența română, ear' tinărul T. Simtion a ridicat un toast în onoarea președintelui reuniunii, căruia 'i-se datorește tot meritul, dacă meseriașii români se pot mândrì ca membri ai reuniunii sodalilor români. Cu aceste s'a încheiat șirul toastelor.

Mai către seară ne-a onorat cu presența sa și dl Simonetti din Săliște împreună cu doi fii ai d-sale, care asemenea a îmbărbătat pe membrii reuniunii cu cele mai măgulitoare cuvinte.

În fine se cântară poesiile de cor mixt: „La isvor“ și „Rămas bun codrului“ de corul reuniunii, pentru care onoratul domn Simonetti avù numai cuvinte de laudă.

Astfel se continuà petrecerea până pe la 10 oare noaptea. Aș mai avè multe de dis cu privire la cele petrecute la această convenire primă în felul acesta în decurs de aproape 25 de ani, decând există reuniunea, dar' temêndu-mă, ca să nu abusez prea mult de ospitalitatea coloanelor prețuitului D-Voastre diar mă mărginesc numai la cele dise mai sus în raportul ce 'mi-am propus să-'l fac.

Adaug însă, că ar fi de dorit, ca toți meseriașii români din Sibiiu și giur să vină odată la idea aceea, că numai grupați la un loc în giurul stindardului reuniunii și numai cu puteri unite ne vom putè câștiga respectul colegilor nostri de altă naționalitate, care până acum ne taxau de nisce oameni fără căpătêiu, de o turmă risipită.

Trebue să facem, ca să se întărească din ce în ce tot mai mult solidaritatea între noi, trebue să ne nisuim a ne însuși și noi talente din ce în ce tot mai mari în ramurile meseriei ce fiesce-care avem, și aceasta nu se poate face decât atunci, când vom fi deștepți și ne vom cunoasce fiesce-care chiemarea să o avem ca meseriași.

Și când ar fi mai oportun timpul de a ne strînge rîndurile, dacă nu acum, când vedem, că și inteligența română urmăresce cu viuă plăcere progresele noastre și ne dă spriginul atât spiritualicesce, cât și materialicesce? Meseriași români! Timpul a sosit, alergați deci cu toții, ca nisce ostași vrednici, sub steagul reuniunii, căci numai astfel ne vom arăta vrednici de ajutorul ce părintele meseriașilor, fericitul Andronic, ni-'l-a dat și s'a îngrijit să-'l avem totdeauna.

La lucru dar' și ne vom ajunge scopul.

— *s* —

CRONICĂ

Numiri. Ministrul ung. de culte și instrucție publică a numit definitiv în posturile lor pe Iacob Sciopul, învățător la școala elementară de stat din Șieul-mare, și pe Elena Brabecz, învățătoare la școala elementară de stat din Körösmező.

*

Gimnasiul inferior din Ibașfalău cu începerea anului școlastic 1891/92 va fi luat de ministerul ung. de culte și instrucție publică în administrațiunea statului.

*

Schimbări în mersul trenurilor de pe liniile ferate ungare. Trenul accelerat nr. 401 și 402 ce circulează pe linia Budapesta—Arad—Predeal cu începere dela 20 Iulie, respective 1 August, va înceta de a mai circula între Arad și Brașov, prin ceea-ce încetează și a doua legătură de tren accelerat dintre Budapesta și Bucuresci preste Predeal. Între Budapesta și Solnoc trenurile accelerate dela Arad și Cluj circulează unite. — Pe linia parțială Teuș—Piski (Simeria) mersul trenului ce pleacă la 2 oare noaptea 30 minute și sosesce în Piski la 4 oare 40 minute noaptea, precum și al trenului nr. 404, care pleacă din Piski la 10 oare 30 minute noaptea și sosesce în Teuș la 12 oare 49 minute noaptea, se schimbă într'acolo, că aceste trenuri în Teuș vor fi aduse în legătură cu trenul de persoane, care merge și vine dela Brașov. La trenurile de persoane, care circulează între Arad și Brașov, vor fi alăturate și vagoane de durmit.

*

Moldován Gergely in limbi străine! Răspunsul eruditului doctor clujan Moldován Gergely, publicat în „Kolozsvár“, prin care a întimpinat într'un „ton serios și înălțător“ acusele din memorandul studenților universitari bucuresceni,—a apărut acum și în limba germană! Nu preste mult acest „cap-d'operă“ al „luminatului“ profesor de limba și literatura română dela universitatea din cetățuia șovinismului maghiar, — va vedè lumina și în limba franceză și română. Să-'i fie de bine! Dar' ediția în limba română ar putè să 'și-o cinstească sieși, deoare-ce Românii sûnt cum se cade în curat cu Luminăția Sa.

*

„O răscoală a Valachilor în munții Gilăului“. Organul șovinist clujan „Ellenzék“ primesce dela un bun „patriot“ din Gilău o corespondență sub titlul de mai sus, în care acusă pe „Valachii“ din comuna Albac, că în continuu devastează pădurile de pe munții Gilăului, care formează proprietatea erarului. În 8 l. c., — se dice în șovinista foaie, — mai mulți locuitori albăceni, cam 90 la număr, care se reîntorceau dela B.-Huedin, 'și-au mînat

---

Familiile românesci din Bîrdo sûnt: Martin Cioban, Ioan Braiuha, Ioan Clanet, Ioan Ierala, Iosif Bacu, Antonie Stancu, Ștefan Fărlicu, Iosif Campester, Grigorie Creț, George Balacic, Frana Bobaschicu, Ioje Pețalic, Ioan Lubicic.

Această comună are următoarele cătune: Drazina, Dolestina, Cosărțana, Lanisce, Draga, Zancofei, Latcofei, Sacabichi.

Eșind din Bîrdo și trecênd prin nisce locuri rele și greu de mers, ajungi la comuna românească Gropnic (scris pe harta austriacă Grobnico); în împregiurimile ei se află pădurile Căscaria și Topolovăț, precum și muntele Sfânta-Nastasia.

Cătunele acestei comune sûnt: Carnelich, Micheli, Lenzovich, Marovich, Bunco, Tranquilische.

Locuitorii din această comună au aceleași obiceiuri ca și acei ce locuesc în celelalte comune.

Numele familiilor românesci din comuna Gropnic sûnt: Francisc Runco, George Cruzilă, Anton Cicerano, Bartolo Hil, Iacomo Bozic, Ioan Ursică, Iosif Podrugovatz, Ioan Marovică.

După aceasta m'am întors earăși în Susnevizza; de acolo m'am dus în Pisino, unde mai punênd în ordine notele ce adunasem, m'am pregătit de drum pentru comuna Schitazza, numită și Santa-Lucia.

(Va urma.)

vitele la păşune pe muntele Stâna, plin de table cu inscripţii maghiare, prin care se interdice păşunatul în pădurile erarului. Cu această ocasiune au provocat (?) o „adevĕrată rĕscoală“, la care nu lipsia mult, ca sĕ curgă sânge! După-ce „patrioticul“ arpadian înşiră mai multe lucruri, din care transpiră o patimă fără margini, aşa d. e., că „poporul sĕlbatec“ a ameninţat pe vigilii statului cu sĕcurile etc., continuă ţicând, că numai păşirii energice a conducĕtorului personalului erarului, şi anume inspectorului Nemes Károly, 'i-a succes a încungiura un conflict sângeros. — Nu ne putem închipui, ce rĕscoală a mai putut fi şi aceasta! Maghiarii în vecii vecilor se cugetă tot la rĕscoală. Sûntem deplin convinşi, că locuitorii de pe Valea-Arieşului, pe care „părintescul“ guvern maghiar de aci 'i-a despoiat şi de cele mai elementare beneficii ca locuitori ai acestui stat, sûnt cu mult mai supuşi şi mai răbdători faţă cu brutalii vigili de păduri, decât sĕ se revoalte în contra lor. De astădată mai bucuros emigrează vitejii Moţi din această patrie „fericită“ în Dobrogea, decât sĕ se prindă la ceartă şi bătaie cu nisce servitori Sĕcui, — căci numai atari indivizi sûnt vigilii de păduri ai statului.

*

Omorul din Rĕşinari. Notiţa noastră de ieri cu privire la omorul din Rĕşinari o rectificăm într'acolo, că faptul nu s'a întêmplat în noaptea de Sâmbătă spre Duminecă, ci de Vineri spre Sâmbătă. Precum ni-se comunică, o săteancă ar fi găsit pe drumul ce duce dela Rĕşinari la Cisnădie o traistă, în care se afla libelul de socoteală al cârcĭmăresei omorîte cu arêndaşul. Altcum, precum se vede şi la acest cas, funcţionarii justiţiei întimpină la descoperirea făptuitorilor nu numai pedeci firesci, ci şi pedeci de limbă. Locuitorii comunei mărginaşe mari Rĕşinari au pĕcatul de a nu cunoasce limba maghiară, ear' dl viceprocuror de aici, care representă procuratura regească, e Maghiar, care nu trebue sĕ scie românesce. Astfel s'a întêmplat, ca dl viceprocuror sĕ meargă la faţa locului în Rĕşinari şi sĕ asiste la instrucţiunea faptului, însĕ la Rĕşinari nimeni nu înţelegea rechisitoriul ţinut de dl viceprocuror în limba maghiară şi toţi au dat din umeri drept rĕspuns la întrebările neînţelese. În sfîrşit nu 'i-a rĕmas alta dlui viceprocuror, decât sĕ dee şi d-sa din umeri şi sĕ plece. Ear' crima comisă? . . . Ei! ea va fi tractată după §§-ii legii criminale!

*

Dueluri parlamentare. În urma ultimelor scene furtunoase din casa deputaţilor au avut loc două dueluri între trei deputaţi maghiari. Despre cel dintêiu, întêmplat între deputaţii Edmund Gajáry, redactorul ţiarului „Nemzet“, şi Andreiu Vécsey, am raportat cetitorilor nostri în numĕrul de ieri al „Tribunei“. Al doilea duel, mai interesant şi totodată mai „cavaleresc“, adecă cu un sfîrşit sângeros, s'a întêmplat între deputaţii Geza Polónyi şi earăşi Edmund Gajáry. Ca armă a fost aleasă sabia. Secundanţii lui Gajáry au fost deputaţii Alexiu Bokros şi Carol Pulszky, ear' ai lui Polónyi deputaţii Meszlényi şi Ludovic Hentaller. Învingĕtorul a fost domnul Gajáry, care a causat contrarului Polónyi o tăietură grea în braţul stâng până la os. Rănitul a fost transportat dela locul de luptă cu trăsura la locuinţa sa. Dl Polónyi, spun ţiarele budapestane, va trebui sĕ păzească pătul timp îndelungat.

*

Student sinucigaş. Aloisiu Samsalovics, student de cl. VII. gimn. la gimnasiul rom.-cat. din Cluj, s'a sinucis în 8 l. c. prin o împuşcătură de revolver într'o ospĕtărie din Dej. Moartea a urmat numai decât. Într'o epistolă de adio adresată părinţilor sei, nenorocitul şcolar aduce ca causă a sinuciderii sale căderea din două studii la examenul final, precum şi „educaţiunea greşită şi amorul nefericit“. Tot în această epistolă mai scrie părinţilor sei, că la educaţiunea fratelui seu mai mic sĕ nu purceadă ca şi cu el, deoare-ce educaţiunea lui a fost greşită foarte mult din acel punct de vedere, că părinţii 'i-au împlinit toate poftele.

*

Sĕrbarea victoriei dela Lissa. În ministerul austro-ungar de externe s'au ţinut consfătuiri pentru statorirea programului sĕrbării învingerii dela Lissa. S'a hotărît, ca programul festivităţilor în Pola sĕ fie redus la o mĕsură onestă, spre a nu da prilegiu la interpretaţiuni nefavorabile. Admiralul baron Sterneck în urma acesteia nu va lua parte la festivităţi.

*

Ruperea de nori din Salzburg, întêmplată în timpul ultim, a causat mari daune pe văile din Lindau, Gastein, Rauris şi Fusch. Poduri şi mori au fost răpite de apă, livedile inundate şi sĕmĕnăturile nimicite. O femeie s'a înecat.

*

Părechia imperială rusească, după-cum anunţă „*Kölnische Zeitung*“, va călĕtori totuşi după sĕrbarea nunţii de argint în Danemarca. Reîntoarcerea în Petersburg va urma preste Berlin. Părechia regală daneză va însoţi pe Ţarul la Berlin.

*

Marele duce de Luxemburg a interdis musicilor militare executarea imnului național de până acî cu refrenul: „Nu voim sĕ fim Prusieni“.

*

Din marina franceză. O telegramă din Paris anunţă: Ministrul de marină a împărtăşit comisiunii budgetare, că budgetul marinei pe anul viitor cere urcarea lui cu încă 5,800.000 franci în urma unei comande de corăbii destinate pentru industria privată.

*

Lăsămêntul literar al feldmareşalului Moltke. Librăria Mittler din Berlin face împărtăşiri mai deaproape asupra lăsămêntului literar al lui Moltke. Opul va cuprinde 8 tomuri, dintre care primul va eşi la finea lui August şi va conţine istoria rĕsboiului din 1870. În această descriere Moltke lămuresce mai multe puncte întunecoase în ceeace se atinge de mersul strategic, de întêmplările din 17 şi 18 August şi de conflictul Moltke-Steinmetz.

*

Un nou remediu contra otticei. Din Paris se anunţă: Cunoscutul chirurg Dr. Lannelongue a făcut un raport oficial academiei de sciinţe despre o nouă metodă de tratare a tuberculosei. Drul Lannelongue a tratat după această metodă inventată de dînsul 22 de tuberculoşi şi a obţinut la toţi o vindecare perfectă. Remediul întrebuinţat e chlorura de zinc, care e injectată pe sub pele, întocmai ca limfa lui Koch. Acţiunea acestui remediu nu e aşa de violentă ca a Kochinei şi nu pune nici-odată în primejdii vieaţa bolnavului. Reputaţia, pe care D-rul Lannelongue a căpĕtat-o în sciinţă, lasă sĕ se spere, că noua metodă are o valoare mai practică, decât a remediului inventat de profesorul Koch.

*

Situaţia în Corfu. „Gazetta di Venezia“ primesce din Corfu scirea telegrafică, că agitaţiunea între Grecii de acolo earăşi a ajuns la un grad înalt şi că în fiecare ţi e de temut isbucnirea unor noue excese contra Ovreilor. O asemenea isbucnire e de temut cu deosebire în ţiua de 17 Iulie, când se va face alegerea noilor funcţionari orăşenesci. Partea cea mai mare dintre Ovreii emigraţi, neafland o primire destul de prietenească la conaţionalii lor din Triest şi Odessa, s'au reîntors earăşi în Corfu. Consulul italian Berio, care se află în concediu la Roma, a primit ordin de a se reîntoarce cât mai curênd la postul seu.

*

Viitorul patriarch din Constantinopol. „Kreuzzeitung“ din Berlin aduce scirea, după care cercurile informate din Constantinopol afirmă, că după repăşirea patriarchului Dionisios va fi pus ca candidat patriarchul de odinioară Ioachim III. Dionisios, care repăşesce de bunăvoe, a declarat, că el n'ar putè sĕ se opună timp îndelungat strîmtorărilor furioase ale direcţiunii radicale. „Kreuzzeitung“ crede, că candidatura lui Ioachim, care a trebuit sĕ repăşească înainte cu 4 ani, deoare-ce biserica ortodoxă din Turcia voia sĕ o organiseze pe base politice, n'ar fi neîngrijitoare, câtă vreme se presupune, că va fi spriginită de Rusia.

*

Mumii. La museul din Ghizeh în momentul de faţă se procedează la deschiderea a o sută şesedeci sarcofagii minunate, de curênd descoperite la Theba de cătră dl Grébauld. Antêia mumie, care a fost desfăcută din legătură, presentă cel mai viu interes. Capul are un profil deosebit, poartă încă la locul lor semnele, care împodobesc gûtul şi têmpla stângă; ochii, nările şi gura sûnt acoperite de ceară, care a rĕmas aşa cum a fost aşedată în vremuri.

Din public.*)

Convocare.

Despărţĕmêntul „Asociaţiunii transilvane XXXII. (D.-S.-Mărtin) pentru literatura română şi cultura poporului român“ îşi va ţine prima sa adunare generală la 2 August st. n. a. c., la 10 oare a. m., în comuna Cetatea-de-Baltă, la care sûnt învitaţi toţi membrii şi spriginitorii literaturii şi culturii române.

D.-S.-Mărtin, în 8 Iulie 1891.

Pentru comitetul despărţĕmêntului:

Vasilie Zehan m. p., director. *Iacob P. Macaveiu* m. p., actuar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacţia nu primesce rĕspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC
al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 14 Iulie n. În conferenţa clubului liberal a declarat ministrul-president, că s'au presentat în casa deputaţilor propuneri de a amâna până la toamnă desbaterea specială a proiectului de lege administrativă, însĕ acele nu dau nici o garanţie, că proiectul se va pertracta mai uşor la toamnă. Dacă din partea opoziţiei se vor face declaraţiuni positive, care sĕ formeze o garanţie, că întreagă opoziţia asigură pertractarea proiectului de lege înainte de începerea sesiunii delegaţiunilor, atunci guvernul va lua în considerare aceste declaraţiuni.

Ministrul de justiţie va presenta casei deputaţilor Joi proiectul de lege despre jurisdicţiunea Curiei în afaceri electorale.

Karlsbad, 14 Iulie n. Este bătĕtor la ochi, că principele Bulgariei a plecat aseară cu întreagă suita la Sofia. Plecarea sa stă, poate, în legătură cu svonul, că Sultanul ar fi recunoscut pe principele.

Bibliografie.

Domnul Mihail Demetrescu, cunoscut deja publicului prin mai multe scrieri literare, a pus sub presă în editura librăriei Socec din Bucuresci un volum de 15 tipuri şi novele, care va apărè în curênd.

Volumul va fi de preste 400 pagine, format Charpentier, şi va purta titlul „*Izvoade*“.

A apărut:

„*Freiland*“ und die *Freilandbewegung*. Herausgegeben vom Freiländischen Actions-Comité. Verlag von E. Pierson. Dresden und Leipzig 1891.

A apărut: Opera domnului Moise Pacu, profesor: *Carta judeţului Covurluiu.*

A apărut la Roman „*Antêia Dragoste*“. Roman de I. Turghienev. Tradus în românesce de E. Voinov.

„*Foaia Diecesană*“. Organ al eparchiei gr.-or. române a Caransebeşului. Apare în fiecare Duminecă. Redactor Ioan Ionaş. Anul VI. Nr. 26 dela 30 Iunie (12 Iulie) 1891 are următorul cuprins: Învitare de abonament. — Vindecarea celor 10 leproşi. De Ioan Pinciu. — † Mihail Kogălniceanu. — Sfinţirea bisericii din Prigor şi visitaţiunea canonică a Preasfinţiei Sale, intreprinsă în Almăj. (Urmare şi fine.) — Instrucţiune practică despre purtarea socotelilor şi administrarea averilor bisericesci. De Traian Barzu. (Urmare.) — Răpausul de Dumineca. — Apel. Mulţumită publică. — Varietăţi. — Concurse.

„*Biserica şi Şcoala*“. Foaie bisericească, şcolastică, literară şi economică. Apare în fiecare Duminecă în Arad. Redactor Augustin Hamsea. Anul XV. Nr. 26 dela 30 Iunie (11 Iulie) 1891 are următorul cuprins: Învitare de prenumeraţiune. — În timpul feriilor. — Biserica Românilor din Ardeal şi Ungaria în luptă cu calvinismul. De Dr. Petru Barbu. — Scriitorii bisericesci latini de rangul prim din restimpul de decadenţă al literaturii patristice. De Dr. Tr. Puticiu. — Stistva episcopului Grigorie Râmniceanul 1748. De C. Lazar, preot. — Învitare de prenumeraţiune la colecţiunea de poesii şi povesti naţionale poporale, adunate din diferite părţi ale comitatelor Arad şi Bihor, de Teodor Daul, învĕţ. rom. gr.-or. — Diverse. — Concurse. — Licitaţiune minuendă.

„*Familia*“. Apare în fiecare Duminecă în Oradea-mare. Proprietar, redactor şi editor Iosif Vulcan. Anul XXVII. Nr. 26 dela 30 Iunie (12 Iulie) are următorul cuprins: † Mihail Kogălniceanu. (Cu portret.) — Proverbe. — Trei cununi. Poesie de Lucreţia Suciu. — Primul meu bolnav. Novelă de Dimitrie Teleor. (Urmare şi fine.) — Momente istorice. De George Bariţ. — Vino iubit-o. Poesie în prosă de Gr. Mărunţean. — Academia-Română. — Velociped pe apă. (Cu ilustraţiune.) — Literatură şi arte. — Teatru şi musică. — Biserică şi şcoală. — Ce e nou? — Ghîcitură de şac. — Cătră cetitorii „Familiei“. — Călindarul sĕptĕmânii.

Călindarul ţilei

3/15 Iulie 1891.

Iulian: Iach'nt.
regorian: Împĕr. Ap.
Soarele: rĕsare 4.30, apune 7.41

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 14 Iulie n. 6 oare dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 724.7)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţia ventului
Observată	Diferenţa din preţiuă			
725.2	+3.1	+13.2	+22.1+9.7	VNV.

Din ţeară 11 Iulie n. 7 oare dimineaţa.

Staţiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Budapesta . . .	758	+15.1	V	4
Sătmar	758	+17.0	V	1
Cluj	762	+15.2	SV	1
Orşova	758	+18 2	S	3
Arad	—!	+16.4	—	—
Panciova . . .	758	+16.4	NV	4

Sosiţi în Sibiiu.

La 14 Iulie n.

Hotel „Neurihrer“. G. Iovian, din Bucuresci. R. Graef din Alba-Iulia. E. Gross din Oradea-mare, Mandl, S. Ettinger, Fleischmann, Hoffelner şi Theemeley din Viena, comercianţi.

Economic.

Starea sĕmĕnăturilor în Ungaria. După rapoartele despre starea sĕmĕnăturilor ce au incurs la ministerul de agricultură ungar dela 27 Iunie până incl. 10 Iulie n., în cele două sĕptĕmâni trecute vremea a fost schimbăcioasă şi pentru sĕmĕnăturile de toamnă şi de primăvară nefavorabilă. Pe la sfîrşitul lunii vremea cea rece s'a schimbat repede şi fără ori-ce transiţie mai cu seamă prin Alföld în o căldură tropică; acesteia 'i-au urmat în ţilele de 4, 5 şi 6 l. c. furtuni mari, povoaie şi prin unele părţi ale ţerii grindini mai mari şi mai mici. Paguba pricinuită de temperatura anormală e mare. Dela 6 Iulie încoace temperatura e mai mult priincioasă, cu toate-că de prin unele locuri se aud plângeri de prea multă ploaie. Îmbucurător e, că căldura s'a domolit şi desvoltarea bonului în asemĕnare cu sĕptĕmâna premergĕtoare, când cerealele încă nu erau prea coapte, e normală. Prospectele de recoltă la grâu, în urma temperaturii nefavorabile, în general s'au micşorat. Sĕcara şi ovĕsul au rĕmas aproape neschimbate; cel din urmă se desvoaltă pe alocurea frumos; seceratul sĕcării s'a isprăvit deja în parte; al grâului şi al orzului a început acum cu excepţia unor comitate din Alföld, unde se află deja în toiul seu. Pentru plantele de săpat şi în general pentru păstăioase şi plantele de grădină, pentru cânepă şi in vremea e priincioasă.

Starea procentuală a grâului, sĕcării, orzului şi ovĕsului la 7 Iulie a fost următoarea: grâul: 16·65 procente sub mijlociu, 73·49 procente mijlociu şi 9·86 procente preste mijlociu; sĕcara 45·6 procente sub, 52·3 mijlociu şi 2·1 procente preste; orzul 5·4 procente sub, 63·7 mijlociu şi 30·9 procente preste; ovĕsul 5·1 procente sub mijlociu, 55·6 procente mijlociu şi 39·3 procente preste mijlociu.

—⁂—

Recoltele în străinătate. Scirile asupra recoltei în Rusia, care au fost foarte divergente în ţilele din urmă, află o întregire prin o scrisoare a lui „Pol. Corr.“ datată din Petersburg. Aceea constată, că în urma mĕsurilor luate de guvern starea s'a mai îndreptat. Aceste mĕsuri consistă în adunarea de date precise asupra stării bucatelor în singuraticele districte şi asupra provisiunilor de cereale adunate de proprietari şi comercianţi, apoi colectarea de ajutoare în bani şi naturalii pentru poporaţiunea agricolă lipsită, mai departe acordarea de anticipaţiuni din partea guvernului autorităţilor administrative districtuale pentru cumpĕrarea de grăunţe de sĕmĕnat şi în fine o scărire de tarif de 50 procente pe calea ferată pentru transportul de cereale. Aceeaşi scrisoare vorbesce mai departe de mĕsuri în contra speculanţilor de bucate. Recolta cerealelor de primăvară ar promite cu mult mai mult ca cea a cerealelor de toamnă. — În Germania prospectele de recoltă sûnt slabe. Prin mai multe părţi bucatele au fost aproape total nimicite de furtuni, grindină şi ploi torenţiale. Aşa de ex. din Peine se anunţă, că în acea parte, care se numesce grânarul Hanoverei, grânele au fost rĕu nimicite. În Braunschweig câmpurile au o înfăţişare tristă de pustiire. Dela Vistula se anunţă, că prin mai multe părţi recolta a fost aproape total nimicită prin grindină, furtuni şi ploi torenţiale. În Saxonia pagubele ce au suferit bucatele sûnt enorme. — Rapoartele din Francia constată, că prin acele departamente, care produc în prevalenţă grâu, au bântuit furtuni; cu toate aceste grâul în general promite o recoltă bună. Sĕcara va da numai un produs slab; deasemenea orzul de nutreţ; orzul de primăvară în general stă bine. Preste tot starea sĕmĕnăturilor în întreagă ţeara s'a îndreptat. Secerişul însĕ faţă cu alţi ani e întârţiat cu două sĕptĕmâni — În America starea porumbului e 92.8, a grâului de iarnă 96.2, a celui de primăvară 94.1, a sĕcării 93.9, a ovĕsului 87.6 şi a orzului 90.9. Secerişul pretutindenea e întârţiat. În calcul mediu bucatele sûnt mai slabe ca în 1888 şi 1890, dar' mai bune ca în 1889. Calitatea grâului e cea mai bună dela 1879 încoace.

Preţul mărfurilor.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 11 Iulie n. s'au notat: unguresci bĕtrâni grei 42- cr. până 43— cr., unguresci grei tineri 44— cr. până 44½ cr de mijloc 45— cr. până 46— cr., uşori 47— cr. până 49— cr., marfă ţerănească grea 42— cr, până 43— cr., de mijloc 45— cr. până 46— cr., uşoară 47—-- cr. până 48— cr., românesci, de Bakony, grei —— cr. până —— cr., transito grei —— cr. până —— cr., transito de mijloc —— cr; până —— cr., transito uşori —— cr. până —— cr. transito sêrbesci grei 46½ cr. până 47— cr., transito de mijloc 47— cr. până 47½ cr., transito uşori 47½ cr. până 48 — cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 11 Iulie n. 1891.

Sĕminţe	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până	Qualitatea per Hect.	Preţul pe 100 chil dela	până
Grâu						
Bănăţenesc vechiu	76	—	—	77		
Grâu dela Tisa „	76	9.55	9.70	77	9.60	9 75
Grâu „ Pesta „	76	9.50	9.65	77	9.55	9.70
Grâu de Alba-Reg. „	76	9.55	9.70	77	9.60	9.75
„ „ Bacîca „	76	9.55	9.70	77	9.60	9.75
Grâu ung. de Nord	76	—	—.—	77	—	—.—

Sĕminţe, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Sĕcară		70—72	7.40	7.55
Orz	Nutreţ	60—62	5 80	6.20
„	de vinars	62—64	—	—
„	de bere	64—66	—	—
Ovĕs	—	39—41	5.80	6 15
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	75	5.80	5.85
„	de alt soiu	73	5.70	5.75
Meiu		—	—	—
Hrişcă		—	—.—	—.—

Marfa pe termin.			Bani per 100 chilogr.	Marfa per 100 chilogr.	
	Grâu	de primă.	9.75		9.77
	„	de toam.	9.27		9.29
	Cucuruz	Maiu-Iun.	5.29		5.60
	„	Iul. Aug.	5.77		5.31
	Ovĕs	de primă.	—		—.—
	„	de toam.	5.48		5.56

Preţul pe 100 chilograme.	Producte diverse	Soiul	Cursul dela	până
	Sem. de trif.	Lucernă ungurească	—.—	—.—
	„	roşie	—.—	—.—
	Oleu de rap.	rafinat	37.—	38.—
	Uns. de porc	dela Pesta	51.—	52.—
	„	dela ţeară	—	—
	Slănină	svĕntată	44 50	45.—
	„	afumată	49.50	50.—
	Sĕu		35.50	37.—
	Prune		19.—	19 25
	Lictar	slavon, nou	17.—	18.—
	„	bănăţenesc	15.50	17.—
	Miere	brută	—.—	—.—
	„	galbină străcurată	—.—	—.—
	Ceară	de Rosenau	136.	138
	Spirt	brut	17.50	18.—
	„	Drojdiuţe de spirt	19.50	20.—

Cursul pieţei din Sibiiu.

Din 11 Iulie n. 1891.

Hârtíe-monetă română . .	Cump.	9.20	vênd.	9.26
Lire turcesci	„	10.40	„	10.50
Imperiali	„	9.35	„	9.45
Ruble rusesci	„	1.26	„	1.27

Bursa de Budapesta.

Din Iulie 11 n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	105.80
„ „ hârtíe „ 5%	101.75
Împrumutul căilor ferate ung.	117.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune).	113.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	99.50
Bonuri rurale ung.	92.—
„ „ croato-slavone	104.50
Obligaţiunile desp. regaliilor	96.75
Împrumut cu premiu ung.	139.75
Losuri pentru ţregularea Tisei şi Seghedin . .	130 50
Renta de hârteiaustriacă	92 50
„ de argint austriacă	92.50
„ de aur austriacă	111.—
Losurile austriace din 1860	149.—
Acţiunile băncii austro-ngare	1031.—
„ „ de credit ung.	341.75
„ „ „ „ austr.	296.30
Scrisuri fonciare ale institut. de cred şi economii „Albina“. ()	102.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.55
Napoleon-d'ori	9.31
Mărci 100 imp. germane	57.65
Londra 10 Livres sterlingi.	117.30

Bursa de Viena.

Din 11 Iulie n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	105.50
„ „ hârtíe „ 5%	101.80
Împrumutul căilor ferate ung	117.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung . (1-a emisiune).	113.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost. ung. (2-a emisiune)	99.70
Bonuri rurale ung.	92.—
„ „ croato-slavone	104.75
Împrumut cu premiu ung.	138.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	131 —
Renta de hârtíe austriacă	92.70
„ „ argint austriacă	92.70
„ „ aur austriacă	111.—
Losuri austr. din 1860	149.—
Acţiunile băncii austro-ungare	1031.—
„ „ de credit ung.	340.50
„ „ „ „ austr.	296.25
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.58
Napoleon-d'ori	9.32
Mărci 100 imp. germane	57.70
Londra 10 Livres sterlingi	117.50

Bursa de Bucuresci.

26 Iunie st. v. — 4 oare p. m.	Cassa	Ultim
Renta rom. per 1875 5% . .	105¾	—.—
Renta română amort. 5% . .	99¼	—.—
„ (Schuldverschreib.) . .	87¾	—.—
Oblig. de stat. C. F. R. 6% .	87¾	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6% .	101—	—.—
Împrumutul municipal 5% . .	—.—	—.—
Scrisuri func. rurale 7% . .	——	—.—
Scrisuri func. rurale 5% . .	101⅛	—.—
Idem urbane 7%	101¼	—.—
„ 6%	100½	—.—
„ 5%	96¾	—.—
Banca Naţ. (500 lei vĕrs. într.)	——	1494
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	——	370
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕrs.)	——	378
Soc rom. de reasig.	—.—	—.—
Soc. r. de con. (250 lei vĕrs.)	—	92.—
Oblig. Cassei Pensiunilor . .	273	—.—
Agio	—.—	—.—
Schim		
Londra 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Berlin 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Paris 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Viena	—.—	—.—
„	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—

Pentru redacţiune responsabil: **Andreiu Baltes.**

Serviciul de studii și construcțiuni: căi ferate, șosele și poduri al ministerului lucrărilor publice din România face cunoscut, că are necesitate de

[1084] 18—25

Ingineri

eșiți cu diplome sau certificate din unele din școalele technice: Viena, Berlin, Paris, Bruxelles, Gand, Zürich etc. și să fie de naționalitate Români sau cel puțin să cunoască limba română.

Amatorii de a fi angagiați pe unul, doi sau mai mulți ani, sînt rugați a trimite Serviciului în Bucuresci, Strada Minerva nr. 16 propunerile cu o copie legală după diplomă sau certificate, cu indicațiunea naționalității, etății, timpului servit și anume la ce lucrări.

Tocmai a apărut:

Clara Milici

Novelă

de

I. Turghenev.

Traducere din limba rusă

de

Enea Hodoș.

Institut Tipografic în Sibiiu.

În editura „Institutului tipografic“ a apărut și se află de vêndare

Prăsirea pomilor

de

D. COMȘA,

membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipĕruș Pĕtru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegĕtor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țĕranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouĕ mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndĕrĕtnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstĕm de mamă.** Legendă poporală din giurul Năsĕudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
15. **Vlad și Catrina** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bĕtrâni.** Ghicituri, întrebări și rĕspunsuri, frĕmântări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțozească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndĕrĕtnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vêntură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpĕrătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciu-Împĕrat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-Împĕrătească și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin pĕcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novelă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpĕră un numĕr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vêndĕtorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1891.

Budapesta—Predeal

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat
Viena	10.50	8.—			3.25
Budapesta	8.30	2.05		5.50	9.15
Szolnok	11.38	4.10		9.22	11.19
P.-Ladány	2.12	5.51		11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06		1.50	2.12
	4.—	7.13		2.34	2.19
Mező-Telegd	4.30	7.43		3.03	2.49
Rév	5.22	8.18		3.46	3.26
Bratca	5.45			3.57	
Bucia	6.05	8.51		4.09	
Ciucia	6.31	9.07		4.55	4.21
Huiedin	7.12	9.37		5.34	4.55
Stana	7.29			5.51	
Aghiriș	7.49			6.12	
Ghirbĕu	8.01			6.25	5.47
Nădĕșel	8.14			6.39	
Cluj	8.29	10.37		6.56	6.—
	8.46	11.10		8.20	6.18
Apahida	9.03	11.28		8.45	6.34
Ghiriș	10.08	12.38		10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14		11.09	7.57
Uioara	10.56	1.21		11.17	
Vințul-de-sus	11.04	1.29		11.26	
Aiud	11.28	1.54		11.54	8.22
Teiuș	11.45	2.13		12.18	8.38
	12.13		11.55	12.58	8.43
Crăciunel	12.44			1.34	
Blaj	12 59			1.51	9.14
Micăsasa	1.35			2.29	
Copșa-mică	1.51		1.—	2.48	9.48
	2.12		1.02	3.03	9.50
Mediaș	2.31			3.26	10.06
Elisabetopol	3.04		1.39	4.07	10.28
Sighișoara	3.46		2.14	4.49	11.04
Hașfaleu	4.04		2.29	5.35	11.19
Homorod	5.26		3.33	7.23	12.27
Ágostonfalva	6.10		4.18	8 09	12.58
Apatia	6.41			8.43	1.15
Feldioara	7.17			9.18	1.35
Brașov	8.—		5.08	10.05	2.00
Timiș		12.20	5.15		2.19
Predeal		1.41	5.57		3.01
Bucuresci		2.26	6.29		3.31
		8.50	11.55		9.30

Are legătură cu trenul Budapesta — Arad.

Predeal—Budapesta

	Tren accelerat	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane
Bucuresci	4.45	7.35		8.50	
Predeal	9.12	1.12		5.16	
Timiș	9.41	1.42		5.57	
Brașov	10.17	2.18		6.58	
	10.24	2.48	4.20		7.23
Feldioara		3.19	5.07		8.03
Apatia	11.08	3.40	5.42		8.37
Ágostonfalva		3.56	6.09		9.04
Homorod	11,54	4 29	6.55		9.46
Hașfaleu	12.54	5.34	8.23		11.03
Sighișoara	1.13	5.54	8.53		11.29
Elisabetopol	1.40	6.21	9.31		12.06
Mediaș		6.42	10 09		12.37
Copșa-mică	2.11	6.55	10.31		12.53
	2.14	6.57	10.47		1.18
Micăsasa			11.06		1.39
Blaj	2.48	7.31	11.42		2.13
Crăciunel			11.57		2.27
Teiuș	3.17	8.—	12.28		2.49
		8.07	1.08	1.25	3.47
Aiud		8.24	1.35	1.50	4.07
Vințul-de-sus			2.05	2.12	4.28
Uioara			2.13	2.19	2.34
Cucerdea		8.54	2.31	2.39	4.52
Ghiriș		9.23	3.18	3.15	5.26
Apahida			4.45	4.32	6.34
Cluj		10.45	5.14		
		11.01	6.08	4.53	6.52
Nădĕșel			6.29	5.30	7.40
Ghirbĕu			6.47	5.47	8.—
Aghiriș					8.15
Stana			7.02	6.11	8.29
Huiedin		12.17	7.28		8.53
Ciucia		12.47	7.47	6.43	9.12
Bucia			8.25	7.12	9.51
Bratca			8.51		10.06
Rév		1.26	9.10	7.51	10.23
Mező-Telegd			9.30		10.42
Oradea-mare		1.52	10.07	8.17	11.17
		2.18	10.44	8.42	11.51
		2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	12.06	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	2.55	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	6.20	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	3.—	1.40	1.40	7.20	6.05

Stă în legătură cu trenul Arad—Budapesta

Budapesta—Arad—Teiuș

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Arad	3.45	6.52	5.24
	4.30	7.02	5.46
Glogovaț	4.42		5.57
Gyorok	5.03		6.19
Pauliș	5.14		6.30
Radna-Lipova	5.32	7.48	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborșin	6.58	8.51	8.07
Zam	7.26	9.10	8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08	9.34	9.13
Branicîca	8.26		9.29
Deva	8.52	10.—	9.53
Simeria (Piski)	10.38	10.18	10.19
Orĕștie	11.04	10.37	10.50
Jibot	11.24		11.16
Vințul-de-jos	11.48		11.44
Alba-Iulia	12.22	11.18	12.06
Teiuș	12.49	11.40	12.38

Teiuș—Arad—Budapesta

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane
Teiuș	2.30	3.37	1.39
Alba-Iulia	3.11	4.—	2.19
Vințul-de-jos	3.30		2.36
Jibot	3.53		3.03
Orĕștie	4.16	4.41	3.30
Simeria (Piski)	5.43	5.06	4.17
Deva	5.59	5.18	4.33
Branicîca	6.24		4.55
Ilia	6.49	5.45	5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zam	7.28	6.08	5.53
Soborșin	8.03	6.34	6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conop	9.10	7.11	7.17
Radna-Lipova	9.44	7.31	7.46
Pauliș	9.58		7.57
Gyorok	10.11		8.08
Glogovaț	10.34		8.30
Arad	10.46	8.14	8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.27	2.21
Budapesta	7.20	1.25	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski)—Petroșeni

Simeria	6.00	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Hațeg	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Banița	9.21	3.19	8.04
Petroșeni	9.45	4.—	8.36

Petroșeni—Simeria (Piski)

Petroșeni	6.00	10.50	6.20
Banița	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Hațeg	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Arad—Timișoara

Arad	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timișoara	8.42	2.04	8.57

Timișoara—Arad

Timișoara	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Arad	8.03	3.50	7.50

Ghiriș—Turda

Ghiriș	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.00	10.44

Turda—Ghiriș

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghiriș	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighișoara—Odorheiu

Sighișoara	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighișoara

Odorheiu	8.15	3.15
Sighișoara	10.52	6.10

Careii-mare—Zelău

Careii-mare	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-mare

Zelău	1.56
Careii-mare	6.48

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică	3.—	10.47		7.10
Șeica-mare	3.31	11.27		7.43
Loamneș	4.15	12.08		8.27
Ocna	4.46	12.38	7.—	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	7.35	9.23

Sibiiu—Copșa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	3.35	10.17
Ocna	8.02	4.58	4.09	10.43
Loamneș	8.30	5.25		11.09
Șeica-mare	9.05	5.55		11.40
Copșa-mică	9.34	6.20		12.05

Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoș	3.34	9.11	3.27
Oșorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Reghinul.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea

Reghinul-săs.		8.—	8.15
Oșorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoș	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedoara

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedoara	11.48	5.38	9.58

Hunedoara—Simeria (Piski)

Hunedoara	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Brașov—Zernesci

Brașov	5.45	4.55
Zernesci	7.26	6.36

Zernesci—Brașov

Zernesci	8.—	8.20
Brașov	9.24	9.44

Mureș-Ludos—Bistrița

Mureș-Ludoș	4.—
Țagu-Budatelic	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița—Mureș-Ludoș

Bistrița	1.16
Țag-Budatelic	4.15
Mureș-Ludoș	7.21

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșa.